

Mennta- og barnamálaráðuneytið
Borgartún 33
105 Reykjavík

Múlaþing, 27. nóvember 2025

Umsögn Barnaverndarþjónustu Múlaþings um drög að frumvarpi til laga um barnavernd, mál nr. S-224/2025

Fyrir liggur til umsagnar í Samráðsgátt frá mennta og barnamálaráðuneyti drög að frumvarpi til laga um barnavernd. Barnaverndarþjónusta Múlaþings fagnar því að verið sé að endurskoða lagaumhverfi málaflokksins en tekur jafnframt undir umsögn velferðarsviðs Akureyrarbæjar í heild sinni.

Sérstaklega þurfi að huga að þeim þáttum sem þar eru nefndir og eru dregnir saman hér fyrir neðan:

1. Skýra þurfi betur 2. og 39. gr. frumvarpsins er varðar stuðningsúrræði fyrir 18-20 ára einstaklinga.
2. Skoða þurfi vel alla þætti er snúa að því að setja á fót eitt barnaverndarráð, skv. 13. gr., sem á að úrskurða í málum á landsvísu. Tryggja þarf að barnaverndarþjónustur á landsbyggðinni, og börnin þar af leiðandi, beri ekki hallan af þessari breytingu.
3. Skýra þurfi betur 20. gr. frumvarpsins er varðar tilkynningu til þeirra sem „könnun beinist að.“ Í greinargerðinni er annars vegar fjallað um „aðila máls“ og „foreldra“
4. Endurskoða þurfi 23. gr. laganna varðandi það að gera auka greinargerð þegar gripið er til bráðaráðstafana, en í raunveruleikanum þarf oft að grípa til úrræða á staðnum og ekki hægt að gera greinargerð um leið.
5. Endurskoða þurfi 26. gr. frumvarpsins er snýr að viðkvæmum upplýsingum fjölskyldna og tryggja að foreldrar og börn geti haft eitthvað um það að segja hvaða upplýsingum sé miðlað áfram í samþættri þjónustu. Í greinargerð um niðurstöðu könnunar koma oft fram viðkvæmar upplýsingar og því væri ákjósanlegra að barnaverndarþjónusta myndi meta og tryggja að viðeigandi upplýsingum sé miðlað áfram til þeirra þjónustuaðila sem koma að samþættingunni
6. Skýra þurfi betur í greinargerð með 27. gr. frumvarpsins um hlutverk barnaverndarþjónustu þegar fólk glímir við áfengis- og vímuefnavanda og tryggja það að barnaverndarþjónustur geti enn haft milligöngu um að vísa fólki í áfengis- og vímuefnaúrræði.
7. Skýra þurfi betur orðalag 37. gr. frumvarpsins er varðar val á vistunarúrræðum í samráði við BOFS er varðar að barnaverndarþjónusta velji vistunarúrræði „eftir atvikum“ í samráði við BOFS.
8. Skoða þurfi vel ósamræmi í ákvæði 46. gr. frumvarpsins varðandi kærur á ákvörðun barnaverndarþjónustu um umgengni. Einnig þarf að skoða hvort að ekki sé rétt að setja tímamark í lögin varðandi það hvenær foreldri eða annar nákominn geti aftur krafist ákvörðunar um umgengni þegar búið er að taka ákvörðun.
9. Ákvarða þurfi nánar um kæruleið vegna þvingunarúrræða í VI. kafla frumvarpsins og hver sé varnaraðili í þeim málum.
10. Skýra þurfi orðalag 75. gr. frumvarpsins á þann hátt að börnum sé að öllu jöfnu skipaður talsmaður, en taka þurfi tillit til aldurs og þroska barns við þá ákvörðun.

11. Endurskoða þurfi orðalag 77. gr. varðandi lögmannskostnað. Orðalagið er mjög opið eins og þar er núna og gæti valdið því að reglur sveitarfélaga yrðu á margan hátt ólíkar og gæti haft áhrif á jafnræði.
12. Skýra þurfi betur ákvæði er lúta að málsmeðferð barnaverndarmáls og þá sérstaklega hvort að ekki ætti að bæta við heimild til þess að takmarka aðgang að gögnum máls vegna hagsmuna barns og samband þess við foreldra eða aðra, eins og er í núgildandi lögum.
13. Skýra þurfi enn frekar ábyrgðarskiptingu ríkis og sveitarfélaga, sem og stuðnings- og vistunarúrræðin sem fjallað er um í 27. og 28. gr. frumvarpsins.

Samkvæmt ofangreindu óskar barnaverndarþjónusta Múlaþings eftir því að frumvarpið verði endurskoðað með tilliti til þessara umsagna.

Barnaverndarþjónusta Múlaþings mun áfram fylgjast með framvindu málsins og er reiðubúið í samráð verði óskað eftir því.

Anna Alexandersdóttir
Anna Alexandersdóttir
Félagsmálastjóri í Múlaþingi

